

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 20 (3)

IZDAN 1 SEPTEMBRA 1936.

PATENTNI SPIS BR. 12532

**Varjačić Miroslav, strojobravar, Zagreb, i Strambach Franjo, strojobravar,
Zagreb, Jugoslavija.**

Automatsko kvačilo za lokomotive i vagona.

Prijava od 4 oktobra 1934.

Važi od 1 februara 1936.

Do sada ima već više sistema automatskih kvačila, navešće se u glavnom preimućstva u poređenju sa poznatim konstrukcijama automatskog kvačila. —

Glavni konstruktivni oblik prijavljenoga automatskoga kvačila je jednostavan, po svojoj težini lagan i nema velikih zadataka ni u mehaničkom radu prema poznatim ostalim automatskim kvačilima. Gotovo sva današnja automatska kvačila odbacuju kuku, koja inače služi za sadanje kvačeje lokomotiva i vagona. Prijavljeno automatsko kvačilo konstruirano je tako, da ono zadržava tu kuku pa se prema tome mogu kvačiti i ostali vagoni koji nemaju automatskog kvačila. Jer pronalazači stoje na tom stanovištu, da se ne mogu najednput ugraditi na sve vagona i lokomotive automatska kvačila, pa je za taj postepeni razvitak potrebno da se mogu kvačiti normalno i automatski.

Automatsko kvačenje se postizava na taj način, da kod natiska stroja ili ljudske pomoći, kvačilo kvači protivno takovo kvačilo automatski sl. 1, a odkvači se ljudskom pomoći izvana na svaki željeznički zahtjev, a lančano se kvači kao i dosada. —

Na čeonj strani lokomotive i vagona 1 sl. 1 pričvršćena je čelična u obliku slova U vodilica 2 sl. 1, 2 koja ima odozgo i ispod prosječni dugoljasti otvor, isti služi kao vodilica čeličnom pomičnom vijku 3 sl. 1, 2, 3. U sredini vodilice 2 sl. 2 nalazi se pomično čelično automatsko kvačilo 4 sl. 1, 2, 3, koje ima kosu čeonu četvorougaoanu ravan, nagnutu pod uglom 136° prema osi kvačila, čija je vertikalna ivica, bliža vago-

nu, zaobljena i zadebljana sa zadnje strane tako, da se obrazuje iza zadebljanja, udubljenje istog profila, koje pri ukvačenju prima odgovarajuće zadebljanje kvačila drugog vagona; automatsko kvačilo je u vezi sa vlačnom sadanjem kukom 5 sl. 2, 3, koja leži horizontalno; ista ima na sebi navareni vršak 6, koji ne dopušta padanje lanca kod ukvačenja sadašnjeg lančanog kvačila 19 sl. 3. Ispod vodilice 2 nalazi se čelična pomična ručica 7 koja je pričvršćena na automatskom kvačilu 4 sl. 2 i kroz koju prolazi čelični vijak 3, a pomoću spiralnog pera 11 sl. 1, koje je pričvršćeno jednim krajem na čeličnoj pomičnoj ručici 7, a drugim krajem na zgodnom mjestu ispod vagona ili stroja, omogućuje se automatski rad kvačila; na ručki 7 nalazi se vodilica 8 kroz koju prolazi plosnata izvijena šipka sa drškom 9 sl. 1, sa dva ureza (zadržaća) 14, 15. Urez 15 na šipki 9 služi za otkvačenje tako, da se šipka povuče i ukvači u njenu vodilicu 10 koja je pričvršćena na U željezu s donje strane ispod stroja ili vagona, a ujedno se može s njom obustaviti rad kvačila tako, da se da ukvačiti i iskvačiti sadašnje lančano kvačilo, za kuku koja leži horizontalno 5 sl. 3 u automatskom kvačilu; urez 14 služi da se ukvači šipka u vodilicu 10 i da kod automatskog rada ostaje nepomična, na donjoj strani ispod 1 sl. 2 nalazi se vijak (zadržać) 12 isti drži smjer automatskom kvačilu za ukvačenje i to na taj način, da pomična šipka 7 zapne na zadržać 12 sl. 2, jer kad nebi bilo zadržaća 12 spiralno pero 11 sl. 1 odvuklo bi ručku 7 i automatsko kvačilo 4

prešlo bi smjer potreban za kvačenje, pa prema tome kvačenje nebi nastupilo.

Na vlačnoj osovini 16 sl. 1, 2 nalazi se navorna sprema 13 kojom se služi osoblje izvana kod kvačenja i odkvačenja, jer kada su dva stroja ili vagona ukvačeni automatskim kvačilom, treba se još navornom spremom 13 privći jedan prema drugome, isto tako kod iskvačenja treba navornu spremu najprije odпустiti, onda šipku 9 povući izvana, a time se ujedno sprečava trganje vlačnih sprema. Navorna sprema sastoji se iz pužnog vijaka i točka, koji je u cijelosti sa zatezačem 17 koji je izbrušen i sa narezom lijevim i desnim; isti povlači i rasteže osovину 16.

Prenos je 6:1 t. j. dok se pužni vijak okrene šest puta točak se okrene jedanputa, prema tome je prenos sile malen te ne iziskuje gotovo nikakav napor: 18 sl. 2 predstavlja vodilicu i ležaj ujedno, koji omogućuje rad pužastim točkovima, konstrukcija je tako pričvršćena na čeonim stranama stroja i vagona u sredini između odbojnika nesmetano vodovima parnim i zračnim, ručnim kočnicama, prelaznim mostićima, stubištima i t. d. —

Patentni zahtjevi:

1.) Automatsko kvačilo za lokomotive i vagona naznačeno time, što ima čeličnu u obliku slova U vodilicu (2 sl. 1, 2, 3) sa dugaljastim otvorom kroz koji prolazi čelični pomični vijak (3 sl. 1, 2, 3), koji veže u vodilici (2 sl. 1, 2, 3) čelično pomično kvačilo (4 sl. 1, 2, 3) i u sredini u horizontalnom položaju sadašnju vlačnu kuku (5 sl. 2, 3), sa navarenim vrškom (6 sl. 2, 3), pričem kvačilo (4 sl. 1, 2, 3) ima kosu čeonu četverouglaonu ravan, nagnutu pod uglom 136° prema osi kvačila, čija je vertikalna ivica, zaobljena i zadebljana sa zadnje strane tako, da se obrazuje iza zadebljanja udubljenje istog profila koje pri ukvačenju prima odgovarajuće zadebljanje kvačila drugog vagona.

2.) Automatsko kvačilo prema zahtjevu 1. naznačeno time, što je na kvačilu (4 sl. 1, 2, 3) učvršćena ručka (7 sl. 1, 2, 3), koja je pod djelovanjem opruge i čiji se odgovarajući položaj određuje povlačnom šipkom (9 sl. 1, 2) snabdjevenom sa dva ureza (zadržaća) (14 i 15).

